

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІНСТИТУТ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ СПЕЦІАЛІСТІВ ФАРМАЦІЇ
КАФЕДРА ОРГАНІЗАЦІЇ, ЕКОНОМІКИ ТА УПРАВЛІННЯ ФАРМАЦІЄЮ

**ПІДГОТОВКА СПЕЦІАЛІСТІВ ФАРМАЦІЇ
В РАМКАХ КОНЦЕПЦІЇ
«НАВЧАННЯ ПРОТЯГОМ ЖИТТЯ
(LIFE LONG LEARNING)»:
НАУКА, ОСВІТА, ПРАКТИКА**

**МАТЕРІАЛИ ІV НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
ІНТЕРНЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ, ЯКА ПРИСВЯЧЕНА
ПАМ'ЯТІ ПРОФ. ТОЛОЧКО ВАЛЕНТИНА МИХАЙЛОВИЧА**

21 листопада 2025 року

СЬОГОДЕННЯ ВІЙСЬКОВО-МЕДИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ СПЕЦІАЛІСТІВ ФАРМАЦІЇ В СИСТЕМІ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ

Подгайний Г. Я., Ковальська О. В.

Кафедра організації, економіки та управління фармацією

Інститут підвищення кваліфікації спеціалістів фармації

Національного фармацевтичного університету

м. Харків, Україна

uef-ipksf@nuph.edu.ua

Вступ. Під час широкомасштабної збройної агресії російської федерації проти України обороноздатності приділяється значна увага, але реформування оборонного сектору держави все ж відстає від потреб сьогодення. Ліквідація військових кафедр у більшості медичних (фармацевтичних) вищих навчальних закладах (ВНЗ) України протягом 2008-2010 років негативно вплинула на готовність медичної служби (МС) Збройних Сил України (ЗСУ). За сучасних умов в ЗСУ гостро постало питання комплектування МС, особливо медичними працівниками військової ланки. Зараз розглядаються різні шляхи вирішення цієї проблеми: від реанімації колишніх військових кафедр до найрадикальніших - повної «мілітаризації» медицини. Організація постачання лікарських засобів та медичних виробів у ЗС України в умовах надзвичайних станів є складовою частиною військово-медичної підготовки фармацевтів інтернів і посідає особливе місце в Програмі підготовки в інтернатурі – єдиного комплексу освітніх та практичних компонентів, спланованих і організованих закладами вищої освіти і базами стажування інтернів з метою забезпечення набуття ними компетентностей, необхідних для отримання кваліфікації фармацевта.

Мета дослідження. Вивчення проблематика сучасної системи військово-медичної підготовки спеціалістів фармації в системі післядипломної освіти.

Методи дослідження. Використано законодавчі та нормативно-правові акти України з питань військово-медичної підготовки спеціалістів фармації в системі післядипломної освіти. Методи дослідження: бібліографічний, аналітичний, системного підходу, узагальнення, прогностичний.

Результати дослідження. За прийнятою у 2018 році військово-медичною доктриною України підготовка, перепідготовка та підвищення кваліфікації фахівців для потреб військово - медичної служби ЗСУ та інших структур сектору безпеки держави здійснюється в Українській військово-медичній академії за єдиним державним замовленням та у медичних ВНЗ до- та післядипломної освіти. Рівень підготовки і кваліфікація медичних фахівців мають відповідати загальнодержавним вимогам та стандартам, сучасним особливостям медичного забезпечення військ. У ході підготовки фармацевти-інтерни вивчають організацію медичного постачання (МП) лікарських засобів та медичних виробів у ЗС України, діяльність аптек у польових умовах та надання медичної допомоги населенню у надзвичайних ситуаціях та в умовах медицини невідкладних станів. Майбутні фармацевти мають здійснювати організацію фармацевтичного забезпечення населення в умовах надзвичайних ситуацій та воєнного стану, організовувати та здійснювати діяльність аптечних закладів з виготовлення, контролю якості лікарських засобів з використанням різних методів контролю ліків. Сьогодні більша частина випускників медичних (фармацевтичних) ВНЗ України після 2008-2010 років мали недостатню військово-медичну та спеціальну підготовку. Тому з цим контингентом спеціалістів необхідно проводити початкову військово-медичну підготовку, наприклад, курс тактичної медицини та надання домедичної допомоги особам при невідкладних станах. Цю проблему можливо вирішити в системі післядипломної освіти спеціалістів фармації. Для цього уже існує Примірний наказом МОЗ України № 556 від 31.03.2022 р.. Доцільно доповнити її розділом з навчання інтернів практичним навичкам надання домедичної допомоги особам при невідкладних станах та основам з тактичної медицини. Теж саме необхідно передбачити для слухачів циклів підвищення кваліфікації та спеціалізації фармацевтів та асистентів.

Висновки. Отже, необхідно адаптувати навчальні програми для вирішення прогалин у військово-медичній підготовці спеціалістів фармації, знання та навички яких, за необхідності, будуть використані як у воєнний час, так і у випадку надзвичайних ситуацій мирного часу.